

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie ze skargi K. spółki akcyjnej z siedzibą w W.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. II CSKP 366/22,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej
i Spraw Publicznych w dniu 9 grudnia 2025 r.,

- 1. stwierdza, że przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. II CSKP 366/22 nastąpiła przewlekłość postępowania;**
- 2. przyznaje K. spółce akcyjnej z siedzibą w W. od Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego sumę pieniężną w wysokości 2 500 (dwa tysiące pięćset) złotych za okres od 21 stycznia 2020 r. do 9 grudnia 2025 r.;**
- 3. nakazuje Skarbowi Państwa – Sądowi Najwyższemu zwrócić z urzędu K. spółce akcyjnej z siedzibą w W. opłatę sądową w kwocie 200 (dwieście) złotych;**
- 4. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego na rzecz K. spółce akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

Adam Redzik Oktawian Nawrot Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

Skargą datowaną na 25 września 2025 r. K. spółka akcyjna z siedzibą w W. (dalej również: „skarżąca”), zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o: (1) stwierdzenie, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym prowadzonym pod sygn. II CSKP 366/22 nastąpiła przewlekłość postępowania, (2) zobowiązanie Sądu Najwyższego do podjęcia odpowiednich czynności, a to niezwłocznego: uchylenia niezaskarżalnego postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2024 r. o zawieszeniu postępowania do czasu zmiany zmian legislacyjnych usuwających wady procesowe określone w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Wielska Izba) z 21 grudnia 2023 r., C-718/21 oraz wyroku pilotażowym Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 23 listopada 2023 r. Wałęsa przeciwko Polsce (skarga nr 50849/21) w terminie tam zakreślonym, rozpoznania wniosku K. S.A. o zbadanie spełnienia przez SSN X.Y. wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie II CSKP 366/22 i stosownie do treści wydanego w tej sprawie postanowienia wyznaczenia przez ukształtowany skład Sądu Najwyższego terminu posiedzenia dla merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej i wydania wyroku zgodnie z jej żądaniem, (3) przyznanie od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Warszawie) na rzecz K. S.A. z tytułu przewlekłości kwoty 5000 zł, (4) zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że 21 stycznia 2020 r. zaskarżyła skargą kasacyjną wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 października 2019 r. Po wymianie pism procesowych pomiędzy skarżącymi a pozwanym m.st. Warszawa, postanowieniem z dnia 22 grudnia 2020 r. (I CSK 181/20), Sąd Najwyższy przyjął skargę kasacyjną K. do rozpoznania. Dwa lata później, pismem z 7 listopada 2022 r., K. została powiadomiona o wyznaczeniu składu mającego rozpoznać sprawę. Dnia 22 listopada 2022 r. skarżąca złożyła wniosek o zbadanie spełnienia przez wszystkich wyznaczonych do składu orzekającego sędziów Sądu

Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności, który – w odniesieniu do objętych wnioskiem SSN Z.Z. i SSN Y.Y.– został odrzucony odpowiednio postanowieniami 16 grudnia 2022 r. (III CB 12/22) i 14 grudnia 2022 r. (III CB 13/22). Natomiast wniosek o zbadanie spełnienia przez SSN X.Y. wymogów niezawisłości i bezstronności nie został dotychczas rozpoznany, ponieważ postępowanie w tym zakresie zostało zawieszone postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2024 r. (III CB 218/24). Postanowienie to, jako niezaskarżalne, spowodowało w opinii skarżącej *de facto* zawieszenie postępowania kasacyjnego. Dlatego też skarżąca wniosła, aby Sąd Najwyższy uchylił postanowienie o zawieszeniu postępowania w zakresie rozpoznania wniosku o zbadanie niezawisłości i bezstronności SSN X.Y., albowiem argumenty za jego dalszym utrzymywaniem do czasu wydania stosownych zmian legislacyjnych, o których mowa w uzasadnieniu, nie usuną skutków postanowień z 16 grudnia 2022 r. (III CB 12/22) i 14 grudnia 2022 r. (III CB 13/22). Zdaniem skarżącej, skoro zawieszenie postępowania zostało wydane do czasu dokonania stosownych zmian legislacyjnych, to jest to przejaw odmowy rozpoznania jej wniosku w dającej się przewidzieć przyszłości, co w konsekwencji jest naruszeniem przez sąd procesowego obowiązku rozpoznania wniesionej przez stronę skargi kasacyjnej w rozsądnym czasie. Zawieszenie postępowania w zakresie rozpoznania wniosku o zbadanie niezawisłości i bezstronności SSN X.Y. do czasu wprowadzenia zmian w prawie odwołuje się do okoliczności nieprzewidzianej w przepisach ustawowych regulujących postępowanie cywilne zarówno przed Sądem Najwyższym, jak i przed sądami powszechnymi. Jest ono zatem przejawem naruszenia przepisów dotyczących zawieszenia postępowania. Zmiana legislacyjna, o której mowa w postanowieniu z 11 kwietnia 2024 r. (III CB 14/22), polegająca na uchwaleniu aktu prawnego rangi ustawowej, nie jest tym samym, co wydanie decyzji administracyjnej, przewidzianej w art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. Dlatego art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. nie daje się w tym zakresie stosować nawet *per analogiam*. Niedopuszczalne było zatem arbitralne rozszerzanie katalogu okoliczności uprawniających sąd do zawieszenia toczącego się przed nim postępowania, co doprowadziło do naruszenia prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.

Wskazane postanowienie „generuje przewlekłość w rozpoznaniu skarg kasacyjnych, co samo w sobie uzasadnia skargę, albowiem mimo upływu blisko pięciu lat od daty postanowienia o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania skarga nie została rozpoznana ani nie został wyznaczony termin rozprawy”.

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego nie zgłosił udziału w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „u.s.p.p.” lub „ustawa o skardze na przewlekłość postępowania”) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

2. Stosownie do art. 2 ust. 2 u.s.p.p., dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny należy:

1. uwzględnić łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi,
2. charakter sprawy,
3. stopień faktycznej i prawnej złożoności sprawy,
4. znaczenie rozstrzygnięcia dla skarżącego,
5. zachowanie się stron, w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Regulacja ustawowa wzmacnia więc na poziomie krajowym wynikający z Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz.U. 1993, nr 61, poz. 284 ze zm., dalej: „Konwencja”) standard ochrony obejmujący prawo do rzetelnego procesu, w szczególności prawo do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Przyjęcie ustawy o skardze na przewlekłość postępowania było zresztą w znacznym stopniu reakcją na wielokrotnie stwierdzone przez Europejski Trybunał Praw Człowieka (dalej również: „Trybunał”) naruszenia przez Polskę prawa do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie.

3. Ustawa o skardze na przewlekłość postępowania nie określa wprost granic temporalnych w ramach, których powinno dojść do rozpoznania sprawy, a tym samym nie wskazuje bezpośrednio czasu, po upływie którego następuje przewlekłość postępowania. W orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wskazuje się, że oceniając czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, sąd obok czasu trwania postępowania obowiązany jest wziąć pod uwagę szczególne warunki sprawy, w szczególności stopień jej złożoności, a także zachowanie stron i organów prowadzących sprawę oraz znaczenie materii objętej skargą (wyroki Trybunału z: 21 września 2000 r. w sprawie Wojnowicz przeciwko Polsce, skarga nr 33082/96; 4 kwietnia 2000 r. w sprawie Dewicka przeciwko Polsce skarga nr 38670/97; 26 października 2000 r. w sprawie Sobczyk przeciwko Polsce skarga nr 25693/94; 26 lipca 2001 r. w sprawie Jedamski przeciwko Polsce, skarga nr 29691/96; 14 stycznia 2003 r. w sprawie W.M. przeciwko Polsce, skarga nr 39505/98).

Nie ulega przy tym wątpliwości, że rozpatrywane przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowane skargą kasacyjną, mają szczególny charakter i należą do spraw skomplikowanych. Celem skargi kasacyjnej jest bowiem ochrona interesu publicznego poprzez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99). Powyższe ulega wzmocnieniu z uwagi na instytucję przedsądu związaną z elementem konstrukcyjnym skargi kasacyjnej określonym w art. 398⁴ k.p.c., czyli obowiązkiem zamieszczenia w skardze kasacyjnej wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, a także jego uzasadnieniem. Konsekwentnie przedmiotem merytorycznego rozpoznania przez Sąd Najwyższy są tylko te skargi

kasacyjne, które dotyczą spraw najpoważniejszych, wpływających na rozwój i kształtowanie systemu prawnego (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 31 marca 2005 r., SK 26/02), które tym samym można określić mianem nie tylko skomplikowanych, ale nawet szczególnie skomplikowanych. Uznać więc należy, że zarówno charakter, jak i stopień skomplikowania tych spraw *a priori* wpływać może na czas trwania postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z 21 września 2022 r., I NSP 231/22).

Zważyć ponadto należy, że interpretując ustawę o skardze na przewlekłość postępowania poprzez pryzmat przepisów Konwencji, stanowiących jej podstawową perspektywę interpretacyjną (art. 1 ust. 3 u.s.p.p.; zob. również postanowienie Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2019 r., I NSP 71/18), przyjąć należy, że zasadniczym celem skargi na przewlekłość postępowania jest zapewnienie ochrony uczestnikom postępowania sądowego przed ekscesywnymi opóźnieniami proceduralnymi.

4. W przypadku wniesienia skargi na przewlekłość postępowania wszczętego skargą kasacyjną, kognicja Sądu Najwyższego ograniczona jest wyłącznie do oceny czy standard ochrony prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki został zachowany w postępowaniu toczącym się przed Sądem Najwyższym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest bowiem stanowisko, że postępowanie kasacyjne przed Sądem Najwyższym nie jest kontynuacją wcześniejszych postępowań, lecz dotyczy nowej sprawy wszczętej przez wniesienie skargi kasacyjnej w sprawie cywilnej albo kasacji w sprawie karnej, które to nadzwyczajne środki zaskarżenia przysługują od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 czerwca 2021 r., III UZ 10/21; z 12 sierpnia 2020 r., I NSP 84/20; z 17 marca 2020 r., I NSP 9/20; z 9 lutego 2017 r., III SPP 70/16; z 18 marca 2015 r., I CZ 5/15; z 20 stycznia 2015 r., V CZ 93/15; z 10 stycznia 2014 r., I CZ 105/13). Oznacza to, że w zakresie wyrażenia „tok postępowania od czasu jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia” nie mieści się postępowanie przed Sądem Najwyższym, choćby jego wynikiem było uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Postępowanie w sprawie cywilnej wszczętej skargą kasacyjną albo w sprawie karnej wszczętej kasacją jest nowym postępowaniem w

sprawie w rozumieniu art. 5 ust. 1 u.s.p.p., zaś zarzuty odnośnie do przebiegu tego postępowania wnoszone w jego toku podlegają rozpoznaniu wyłącznie przez Sąd Najwyższy stosownie do treści art. 4 ust. 2 u.s.p.p., zgodnie z którym, jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed Sądem Najwyższym, właściwy do jej rozpoznania jest Sąd Najwyższy (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 20 marca 2024 r., I NSP 238/23; z 14 sierpnia 2013 r., III SPP 152/13; uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 28 marca 2013 r., III SPZP 1/13).

5. Wskazany przez skarżącą stan faktyczny znajduje odzwierciedlenie w aktach sprawy o sygn. II CSKP 366/22, stąd nie ma potrzeby jego ponownego przytaczania.

6. Odnosząc powyższe do przebiegu spornego postępowania kasacyjnego w sprawie II CSKP 366/22 podkreślić należy, że od chwili jego wszczęcia, czyli 21 stycznia 2020 r., upłynęło już niemalże 6 lat, zaś na dzień orzekania w sprawie niniejszej skargi na przewlekłość postępowania, nie został wyznaczony termin posiedzenia. Nie ulega przy tym wątpliwości, że na przeszkodzie jego wyznaczeniu stoi zawieszenie postępowania w sprawie III CB 14/22, postanowieniem Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2024 r.

W związku powyższym należy rozstrzygnąć kwestię czy zawieszenie postępowania incydentalnego, mające niewątpliwy wpływ na bieg postępowania głównego, może być uznane za naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez uzasadnionej zwłoki w rozumieniu przepisów o skardze na przewlekłość.

7. Nie ulega wątpliwości, że w sprawie II CSKP 366/22 Sąd Najwyższy podejmował odpowiednie czynności zmierzające do jej rozpoznania. Nie ulga też wątpliwości, że to skarżąca zdecydowała się na złożenie wniosku o zbadanie spełnienia przez wszystkich wyznaczonych do składu orzekającego sędziów SN wymogów niezawisłości i bezstronności. W stosunku do dwóch sędziów wnioski zostały odrzucone, zaś w odnośnie do trzeciego – z uwagi na zawieszenie postępowania – nie został dotychczas rozpoznany. Zauważyć również należy, że postępowanie w sprawie III CB 218/24, toczy się niezależnie od postępowania o sygn. II CSKP 366/22. Co więcej, wskazane postanowienie o zawieszeniu postępowania, jako wydane przez Sąd Najwyższy, nie jest zaskarżalne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lipca 2007 r., KSP 5/07). Zważyć również

należy, że art. 3 u.s.p.p. zawiera zamknięty katalog postępowań, w których stronom przysługuje uprawnienie do wniesienia skarg na przewlekłość. W konsekwencji, w postępowaniach innych niż te, o których mowa w art. 3 u.s.p.p., tego rodzaju skarga nie przysługuje. Jednocześnie Sąd Najwyższy wielokrotnie potwierdzał, że w postępowaniach mających charakter incydentalny względem postępowania głównego ustawa o skardze na przewlekłość nie przewiduje możliwości wniesienia skargi na przewlekłość postępowania i taka skarga jest niedopuszczalna (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2025 r., I NSP 500/24).

8. Nie negując powyższego zauważyć należy, że brak możliwości wniesienia skargi na przewlekłość postępowania incydentalnego, nie oznacza, że prawidłowość czynności podejmowanych przez sąd w takim postępowaniu, nie może zostać poddana ocenie, jeżeli skarga na przewlekłość postępowania została wniesiona w postępowaniu głównym na czas trwania, którego bezpośrednio oddziałuje bieg postępowania incydentalnego. Przyjęcie odmiennego poglądu prowadziłoby bowiem do uznania, że postępowanie incydentalne, które samo w sobie nie podlega kontroli przez pryzmat ustawy o przewlekłości postępowania, mogłoby trwać w zasadzie nieokreślony czas, przez co uniemożliwiałoby zakończenie postępowania w sprawie głównej, a jednocześnie należałoby przyjąć, że nie doszło do naruszenia prawa strony do sądu, w tym do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Dodatkowo zauważyć należy, że w przypadku niniejszej sprawy, postanowienie o zawieszeniu postępowania, jako wydane przez Sąd Najwyższy, nie jest zaskarżalne.

Biorąc powyższe pod uwagę, zgodzić się należy ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w postanowieniu z 3 grudnia 2025 r., w sprawie o sygn. I NSP 340/25, zgodnie z którym w przypadku wniesienia skargi na przewlekłość postępowania głównego, sąd oceniając, czy w postępowaniu zostały dochowane standardy ochrony prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, zasadniczo jest uprawniony do kontrolowania terminowości także postępowań wpadkowych, łączących się ze sprawą główną. Dotyczy to również postępowania w przedmiocie zawieszenia.

9. Jak wskazano w punkcie 2 niniejszego uzasadnienia, stosownie do art. 2 ust. 2 u.s.p.p., dokonując oceny czy w sprawie doszło do przewlekłości

postępowania, przedmiotem badania jest nie tylko terminowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, ale także ich prawidłowość.

10. Wskazać należy, że oceny zawieszenia postępowania w sprawie III CB 14/22 Sąd Najwyższy dokonał już w sprawie I NSP 340/25. W postanowieniu z 3 grudnia 2025 r., Sąd Najwyższy orzekł, że: „decyzje o zawieszeniu postępowań toczących się w przedmiocie testów niezawisłości i bezstronności uznać należy za nieprawidłowe. Podkreślić należy, że nie jest to kontrola instancyjna wydanych postanowień, jak również ustalenia niniejszego postępowania nie mają wpływu na ich obowiązywanie. W niniejszym postępowaniu sąd dokonuje jedynie oceny prawidłowości podjętych czynności procesowych w aspekcie prowadzenia postępowania dłużej, niż jest to konieczne.

Zasadność zawieszenia postępowań incydentalnych w przedmiocie wniosków o zbadanie braku spełnienia przez sędziów Sądu Najwyższego wyznaczonych do rozpoznania sprawy II CSKP 366/22 standardów niezawisłości i bezstronności należy oceniać przez pryzmat kryteriów wskazanych w art. 173-178 k.p.c. Przede wszystkim wskazać należy, że procedura cywilna nie przewiduje dopuszczalności zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. *per analogiam*, jak to uczyniono w sprawie III CB 14/22. Prowadzi to do uznania, że podana w postanowieniu III CB 14/22 podstawa prawna jest pozorna. Norma art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. brzmi: „jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej”. Nie wiadomo zatem do czego użyte w postanowieniu słowa „*per analogiam*” miałyby się odnosić, zważywszy, że dalsza treść postanowienia zdaje się sugerować, że tą przyczyną miałyby być oczekiwane przez sędziego, który wydał te postanowienia zmiany legislacyjne. Wystarczy zauważyć, że władza ustawodawcza (Sejm, Senat) nie są organami administracji publicznej, i już z tej przyczyny przywołany przepis nie może być właściwą podstawą prawną. Dodatkowo przed Sejmem i Senatem nigdy nie toczy się żadne postępowanie (ani sądowe, ani administracyjne), od wyniku, którego zależałby wynik rozstrzygnięcia w zawieszonych sprawach. Jest ponadto rzeczą oczywistą, że wśród przyczyn zawieszenia prawnie przewidzianych nie ma odwołania do

hipotetycznego, przyszłego (a tym bardziej nawet nie rozpoczętego) procesu legislacyjnego.

Brak jakiegokolwiek związku instytucji zawieszenia z potencjalnym procesem legislacyjnym potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego, zgodnie z którym »nie można potraktować jako długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania (dyscyplinarnego), oczekiwania strony na ewentualne zmiany ustawodawcze (w obszarze odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratorów)« (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 kwietnia 2023 r., II ZO 22/22). Nie budzi to także wątpliwości w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego (postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 marca 2024 r., I FSK 1035/19) i nie powinno budzić wątpliwości żadnego rozsądnego prawnika.

Powyższe oznacza, że nie mamy do czynienia z wątpliwościami interpretacyjnymi na kanwie określonego przepisu, lecz ze zwykłym wykreowaniem nieistniejącej podstawy prawnej dla podjętych czynności. To może prowadzić do oczywistego wniosku, że wskazane postanowienie III CB 14/22 wydane zostało bez podstawy prawnej (podana w nim podstawa prawna jest w sposób oczywisty nieadekwatna).

Po drugie, wskazać należy, że dokonane postanowieniem III CB 14/22 »zawieszenie« postępowania może zostać uznane za nieuzasadnioną przeszkodę w jego prowadzeniu, bowiem:

- nastąpiło uzależnienie wstrzymania rozpoznania sprawy od zdarzenia przyszłego i niepewnego, które w ogóle może nie nastąpić,
- uzależnienie wstrzymania rozpoznania sprawy nastąpiło w postaci nieznanego Kodeksowi postępowania cywilnego przeszkody »prac legislacyjnych«,
- przeszkoda w postaci »prac legislacyjnych« trwać może nieokreślenie długo, a nawet zawsze (w obecnej sytuacji nie podjęto żadnych działań w tym kierunku, co więcej wyroki – wskazywane w sentencji postanowienia, wydanego w sprawie III CB 14/22, o zawieszeniu – zawierają liczne sugestie, w tym także być może wymagające zmiany polskiej Konstytucji RP, co jeszcze bardziej czyni mało realnym ich pełne wdrożenie),

- przeszkodę w postaci »zmian legislacyjnych« powiązano jedynie z usunięciem bliżej nieokreślonych »wad procesowych«, co samo w sobie nie daje żadnej odpowiedzi, co miałyby być w drodze prac legislacyjnych usunięte, co więcej – nie ma żadnych wątpliwości, że we wskazanych orzeczeniach mowa jest przede wszystkim o kwestiach ustrojowych, a częściowo materialnych.

W opisywanej sytuacji warte podkreślenia jest także to, że sędzia, który wydał postanowienie w sprawie III CB 14/22 o zawieszeniu, nie podjął dostępnych kroków proceduralnych (np. w postaci pytania do Trybunału Konstytucyjnego, złożenia oświadczenia o podstawach wyłączenia itp.), których rozpoznanie mogłoby prowadzić do usunięcia wzmiankowanych »wad procesowych« lub rozwiania wątpliwości w tym zakresie”.

Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni podziela powyższą ocenę, jak również zgadza się z konkluzją przedstawionego rozumowania, zgodnie z którą decyzja o zawieszeniu postępowania nie miała uzasadnienia procesowego, co oznacza, że ww. postępowanie incydentalne zostało „wprowadzone w stan bezruchu” wadliwie, a w konsekwencji prawo skarżącej do rozpoznania sprawy kasacyjnej II CSKP 366/22 bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone.

11. Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 2 u.s.p.p. uznał, że w sprawie prowadzonej przed Sądem Najwyższym pod sygn. II CSKP 366/22 doszło do przewlekłości postępowania.

12. Zgodnie z art. 12 ust. 4 u.s.p.p. uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa, sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20 000 zł. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 zł za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 zł za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania.

Zważywszy, że skarżąca kwestię sumy pieniężnej całkowicie pominęła w uzasadnieniu skargi, a zatem nie wskazała jakichkolwiek okoliczności

przemawiających za przyznaniem wyższej sumy, aniżeli wynika to z podstawowego algorytmu określonego w ustawie, Sąd Najwyższy, uwzględniając, że od rozpoczęcia postępowania, którego dotyczy skarga, upłynęło 5 pełnych lat kalendarzowych, w związku ze stwierdzeniem przewlekłości w sprawie, przyznał kwotę 2500 zł.

13. Z uwagi na okoliczność, że w postanowieniu z 3 grudnia 2025 r., I NSP 340/25, Sąd Najwyższy zalecił Sądowi Najwyższemu w terminie dwóch tygodni od rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania rozważenie podjęcia m.in. zawieszonego postępowania incydentalnego o sygn. III CB 14/22, zainicjowanego w toku sprawy o sygn. II CSKP 366/22 wnioskiem o stwierdzenie braku spełnienia standardów niezawisłości i bezstronności, wydanie wnioskowanego w punkcie 2. skargi zalecenia stało się oczywiście zbędne.

14. O zwrocie uiszczonej opłaty sądowej w kwocie 200 zł Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 17 ust. 3 u.s.p.p.

15. O kosztach postępowania skargowego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1, 11 i 3 w zw. art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 8 ust. 2 u.s.p.p. oraz § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1964), zasądzając od Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego na rzecz skarżącej kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

[P.Sz.]

[r.g.]

Adam Redzik Oktawian Nawrot Paweł Wojciechowski